

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 3.21, 3.24 en 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 3.21 t/m 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examiner en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*
Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Blok 1 G. Pergolesi - Stabat Mater, deel 1

- 1 **maximumscore 1**
orgel en cello/contrabas

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

- 2 **maximumscore 3**
(1) - 5 - 1 - 4 - 3 - 2

indien vijf antwoorden juist	3
indien vier of drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

- 3 **maximumscore 1**

viol 1

viol 2

ook goed:

viol 1

viol 2

Opmerking

Alleen als het hele antwoord juist is, 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4 B

5 maximumscore 1

een van de volgende pijlen:

viool 1

Opmerking

Het octaafverschil wordt buiten beschouwing gelaten.

6 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- gebruik dissonanten / voorhoudingen
- gebruik chromatiek
- grote notenwaarden
- (gebruik) mineur(akkoorden)
- langzaam tempo
- dalende verminderde kwint (in sopraanpartij)

ook goed: gebruik vibrato / versiering

per juist antwoord

1

7 maximumscore 2

twee van de volgende:

- dalende (melodische) lijn (op lacrimosa)
- melismatisch (op lacrimosa)
- gebruik imitatie
- legato gezongen
- (dalende) sequens
- gebruik versiering (aan het eind)

per juist antwoord

1

8 maximumscore 1

slotnoot: f

dissonerende noot: e

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 3

Stabat Mater dolorosa	polyfoon
juxta crucem lacrimosa, juxta crucem lacrimosa	eenstemmig
dum pendebat filius	parallel
(dum pendebat filius)	
Stabat Mater dolorosa	polyfoon
(juxta crucem, juxta crucem lacrimosa)	
dum pendebat, dum pendebat filius	parallel
dolorosa, lacrimosa	eenstemmig
(dum pendebat filius)	

indien zes antwoorden juist	3
indien vijf of vier antwoorden juist	2
indien drie antwoorden juist	1
indien minder dan drie antwoorden juist	0

10 maximumscore 2

drie antwoorden, bijvoorbeeld:

- basso continuo als basis van de compositie
- sequensen
- versiering/triller
- tekstuitbeelding/affecten
- chromatiek als uitdrukkingsmiddel
- barokke motoriek
- voortspinning
- barokorkest

indien drie antwoorden juist	2
indien twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

Opmerking

De polyfone schrijfwijze wordt buiten beschouwing gelaten.

Blok 2 W.A. Mozart - Sonate nr. 5, deel 1, expositie

11 maximumscore 4

onderdeel expositie	vanaf maat	toonsoort
thema 1	1 (met opmaat)	G-groot / G-majeur / G
overgangszin	(17 met opmaat)	
thema 2	23	D-groot / D-majeur / D
slotgroep	(43)	

indien acht antwoorden juist	4
indien zeven antwoorden juist	3
indien zes of vijf antwoorden juist	2
indien vier antwoorden juist	1
indien minder dan vier antwoorden juist	0

Opmerking

De antwoorden 'g' en 'd' mogen bij de toonsoort niet goed gerekend worden.

12 maximumscore 2

twee van de volgende:

oorspronkelijke gedeelte		(gedeeltelijk) gevarieerde herhaling	
beginmaat	eindmaat	beginmaat	eindmaat
– 23	26	27	30
– 31 / 33	37 / 38	38	42/ 43
– 45	47	48	50

per juist antwoord 1

Vraag	Antwoord	Scores
<p>13 maximumscore 2 twee van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> – maat 19 (met opmaat) t/m maat 21 – maat 45 t/m maat 46 – maat 48 t/m maat 49 <p>ook goed: maat 27 t/m maat 28</p> <p>per juist antwoord</p>		1
<p>14 maximumscore 1 maat 23 t/m maat 30 ook goed: maat 31 t/m maat 33</p>		
<p>15 maximumscore 2 twee antwoorden, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> – voorzin-nazinstructuur – drieklank als basis van de motieven – gebruik toonladderfiguren – V-I-akkoordrelaties <p>ook goed: strenge periodebouw / periodische zinsbouw</p> <p>per juist antwoord</p>		1
<p>16 maximumscore 2 hobo, klarinet, fagot, hoorn</p> <p>indien vier antwoorden juist</p> <p>indien drie of twee antwoorden juist</p> <p>indien minder dan twee antwoorden juist</p>		<p>2</p> <p>1</p> <p>0</p>

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Blok 3 J. Roukens - Scenes from an old memory box, deel 1

17 maximumscore 2

drie van de volgende:

- gebruik van piccolo
- gebruik van althobo
- ontbreken van hoorns / koperblazers
- veel / vijf slagwerkers
- (twee) piano('s)
- aparte cello- en contrabaspartij
- Elke partij wordt door één muzikant gespeeld. / Elke partij is enkelvoudig bezet.

indien drie antwoorden juist 2

indien twee antwoorden juist 1

indien minder dan twee antwoorden juist 0

18 B

19 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- (Korte) melodielijnen worden abrupt afgebroken. / fragmentarisch
- (veel) melodielijnen door elkaar
- gebruik chromatiek
- gebruik polyritmiek
- doorgaande ritmische beweging (van triolen)
- korte notenwaarden
- luid / krachtig gespeeld

ook goed: snel tempo

per juist antwoord 1

20 maximumscore 2

twee van de volgende:

- bassdrum op elke tel / benadrukken van elke tel / sterke puls
- afterbeat op de hihat
- De klarinetsolo doet denken aan dixieland/oude jazz.

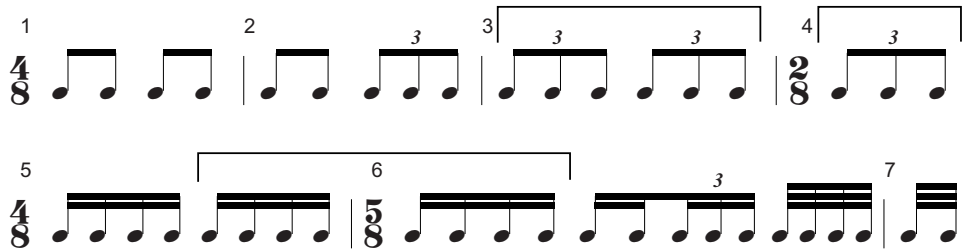
per juist antwoord 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

21 maximumscore 1

Uit een juist antwoord moet blijken dat de contrabas een walking bass (of een omschrijving daarvan) speelt.

22 maximumscore 3

per haak juist

1

23 maximumscore 3

drie van de volgende:

- steeds minder instrumenten
- decrescendo/zachter worden
- chromatische figuren
- dalend
- wegvallen/ontbreken van de bas
- gebruik grotere notenwaarden
- motiefherhaling

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 4

	maat 1 t/m 4	maat 5	maat 6
fluit 1	(M)	T1	T1
fluit 2	(T1)	M	M
hobo	(M)	M	M
piano bovenstem	(T2)	T2	T2
piano onderstem	(B)	T2	B
viol 1	(T1)		T1
viol 2	(T1)	T2	T2
altviol	(T2)	T2	T2
cello	(T2)	T2	T2
contrabas	(B)		B

indien achttien antwoorden juist	4
indien zeventien, zestien, vijftien, veertien of dertien antwoorden juist	3
indien twaalf, elf, tien of negen antwoorden juist	2
indien acht, zeven, zes of vijf antwoorden juist	1
indien minder dan vijf antwoorden	0

25 maximumscore 1

viol 1 en viol 2

26 maximumscore 1

Uit een juist antwoord moet blijken dat een cluster een stapeling van veel secondes is / een dissonante samenklank is die uit veel tonen bestaat.

Blok 4 Ain't Nobody

27 C

28 maximumscore 1

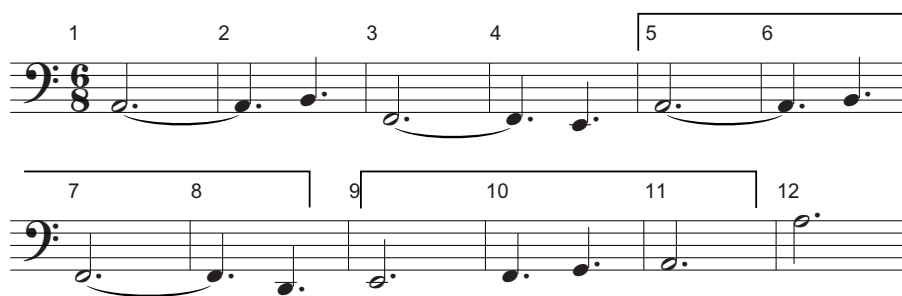
riff nummer: vijf

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

29 maximumscore 2

- funk, een antwoord (bijvoorbeeld): 1
 - benadrukken van de eerste tel (door de basgitaar)
 - fragmentarische (bas)melodieën
 - korte ritmische figuren
 - sterk syncopisch
- disco, een antwoord (bijvoorbeeld): 1
 - melodie vaak meerstemmig gezongen
 - (sterk) gearrangeerd
 - gebruik van elektronische instrumenten / synthesizers
 - 4/4-maat

30 maximumscore 2

- indien ritme en toonhoogte onder twee haken geheel juist 2
- indien ritme en toonhoogte onder één haak geheel juist 1
- indien alleen het ritme onder twee haken geheel juist 1
- indien alleen de toonhoogte onder twee haken geheel juist 1

31 maximumscore 1

parallel

32 maximumscore 2

(1) - 4 - 1 - 5 - 2 - 3 - 6

- indien zes antwoorden juist 2
- indien vijf of vier antwoorden juist 1
- indien minder dan vier antwoorden juist 0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

33 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- drukke en strakke drumritmes
- eenvoudige (en pompende) bas
- powerakkoorden
- zwaar versterkte en vervormde (gitaar)klanken

per juist antwoord

1

Opmerking

De zang wordt buiten beschouwing gelaten.

34 maximumscore 1

Opmerking

Alleen als het antwoord volledig juist is, 1 scorepunt toekennen.

35 A

36 maximumscore 3

maat	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	B		B	A	A	B	A	B			A	

	acht juist	zeven juist	zes juist	vijf juist
tien antwoorden gegeven	1	1	0	0
negen antwoorden gegeven	2	1	1	0
acht antwoorden gegeven	3	2	1	1
zeven antwoorden gegeven		2	1	1
zes antwoorden gegeven			1	1
vijf antwoorden gegeven				1

Opmerkingen

In alle overige gevallen geen scorepunten toekennen.

Maat 12 wordt buiten beschouwing gelaten.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

37 maximumscore 1

I've been wai-tin' for you	it's been so long

I knew just what I would do	when I heard your song
(X)	(X)

You filled my heart with a kiss	you gave me free-dom
X	

You knew I could not re-sist	I need-ed some-one
X	X

Opmerking

Alleen als het antwoord volledig juist is, 1 scorepunt toekennen.

38 maximumscore 1

celesta; ook goed: klokkenspel

39 maximumscore 1

arpeggio

Opmerking

Maat 1 wordt buiten beschouwing gelaten.

40 maximumscore 2

- 1 d-mineur / d-klein / d
- 2 C-majeur / C-groot / C
- 3 Bes-majeur / Bes-groot / Bes
- 4 a-mineur / a-klein / a

indien vier antwoorden juist	2
indien drie of twee antwoorden juist	1
indien minder dan twee antwoorden juist	0

Opmerking

De antwoorden 'D', 'c', 'bes' en 'A' mogen niet goed gerekend worden.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

41 maximumscore 3

	maat 1 - 4	maat 5 - 8	maat 9 - 12	maat 13 - 16
bassdrum				X
beating			X	
bekken	X	X	X	
handclap				X
hi-hat				X

	zeven juist	zes juist	vijf juist	vier juist	drie juist
elf kruisjes geplaatst	1	0	0	0	0
tien kruisjes geplaatst	1	1	0	0	0
negen kruisjes geplaatst	2	1	1	0	0
acht kruisjes geplaatst	2	2	1	1	0
zeven kruisjes geplaatst	3	2	2	1	1
zes kruisjes geplaatst		2	2	1	1
vijf kruisjes geplaatst			2	1	1
vier kruisjes geplaatst				1	1
drie kruisjes geplaatst					1

Opmerking

In alle overige gevallen geen scorepunten toekennen.

42 maximumscore 1

kickbeat

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

43 maximumscore 2

twee antwoorden, bijvoorbeeld:

- hoger
- grotere omvang
- eindigt stijgend
- minder herhaling / meer gevarieerd / meer melodisch
- minder (kwarten)triolen
- meer kleine notenwaarden
- De melodie bestaat uit twee gedeeltes van vier maten (i.p.v. vier gedeeltes van twee maten).

per juist antwoord

1

44 maximumscore 3

	fragment 1	fragment 2	fragment 3
meeste aantal maten			X
minste aantal maten		X	
hoogste tempo			X
laagste tempo		X	

indien vier antwoorden juist

3

indien drie antwoorden juist

2

indien twee antwoorden juist

1

indien minder dan twee antwoorden juist

0

Opmerking

Als er in het schema in één rij meerdere kruisjes zijn geplaatst geldt het eerste kruisje.

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinerator in de applicatie Wolf.
Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 26 juni.

6 Bronvermeldingen

- blok 1 G. Pergolesi - Stabat Mater, deel 1
London Symphony Orchestra o.l.v. Claudio Abbado
Margaret Marshall, sopraan; Lucia Valentini Terrani, alt
cd: Deutsche Grammophon 415 103-2
- blok 2 W.A. Mozart - Sonate nr. 5, deel 1, expositie
Klára Würtz, piano
cd: Brilliant Classics 92630/1
Thomas Indermühle, hobo; Wolfgang Meyer, klarinet; Bruno Schneider, hoorn;
Dag Jensen, fagot
cd: Antes Edition BM-CD 31.9079
partituur: G. Henle Verlag, München, 1977
- blok 3 J. Roukens - Scenes from an old memory box, deel 1
Asko Schönberg Ensemble o.l.v. Clark Rundell
opname: Donemus
partituur: Muziek Centrum Nederland
- blok 4 Ain't Nobody
cd: WarnerPlatinum 8122-70855-2
cd: Tubareckorz LC II847
opname: https://www.youtube.com/watch?v=ctRiu9ffWyQ&list=RDctRiu9ffWyQ&start_radio=1 (26-11-2021)
cd: Sony Music 8887509374
- noten-
voorbeelden Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2022